

Algemeen belang besluit Wet Markt en Overheid

De raad van de gemeente Borger-Odoorn;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders nr. 61397-2021:176441;

gezien de motivering bij de geïnventariseerde activiteiten die het algemeen belang dienen;

gelet op de bepalingen in de Wet Markt en Overheid;

BESLUIT:

de volgende economische activiteiten aan te wijzen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h van de Mededingingswet:

1. Verkoop of verhuur van (strategisch) vastgoed of grond;
2. Exploitatie en/of verhuur van maatschappelijk vastgoed;
3. Exploitatie en/of verhuur sportaccommodaties;
4. Exploitatie en/of verhuur gemeentelijke begraafplaatsen;
5. Uitlenen schrikhekken;
6. Uitlenen prikkers voor schoonmaakdagen;
7. Uitgifte compost;
8. Uitgifte plastic om asbest in te verpakken;
9. Uitgifte strooizout aan dorpsbelangen en buurten;
10. Inzamelen van PMD bij scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties;
11. Buurtbedrijf Borger-Odoorn.

Vastgesteld in de openbare vergadering d.d. 09-09-2021.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad van Borger-Odoorn,
de plv. griffier,

de voorzitter,

E. Gringhuis

mr. J. Seton

Toelichting

1. Verkoop of verhuur van (strategisch) vastgoed of grond

De aan- en verkoop of verhuur en ingebruikgeving van het strategisch onroerend goed (vastgoed en gronden) betreft alle activiteiten, waarbij vastgoed en gronden binnen de gemeente Borger-Odoorn worden aan- of verkocht of verhuurd of ingebruikgegeven om leegstand, en of verloedering en of kraken tegen te gaan.

Het gaat hier om vastgoed of grond dat de gemeente om strategische redenen (nog) niet wil verkopen. Het onroerend goed (vastgoed en panden) is ooit aangekocht of ooit bestempeld om herontwikkelingen mogelijk te maken, te faciliteren of niet te belemmeren.

Zolang het nog niet verkocht is, wordt gestreefd naar verhuur tegen zoveel mogelijk marktconforme prijzen. Ook bij eventuele verkoop wordt gestreefd naar zoveel mogelijk marktconforme prijzen.

Het onroerend goed (vastgoed en gronden) is niet aangekocht met een winstoogmerk, maar juist om herontwikkeling te initiëren, faciliteren of eventuele planschades en/of langlopende procedures te voorkomen. De gemeente Borger-Odoorn beoogt met de exploitatie van haar onroerend goed (vastgoed en gronden) evenmin winst of waardeverstijging op termijn.

Het belang van het voorkomen van leegstand, verloedering, kraken, eventuele planschades en/of langlopende procedures en het mogelijk maken van herontwikkelingen weegt zwaarder dan het commerciële belang van andere partijen op de markt bij een integrale kostendoorberekening. De verkoop of verhuur van (strategisch) vastgoed of grond wordt daarom gezien als algemeen belang.

2. Exploitatie en/of verhuur van maatschappelijk vastgoed

De gemeente exploiteert/verhuurt vastgoed met een maatschappelijke functie, bijvoorbeeld cultuur, welzijn en maatschappelijke opvang en/of zorg voor een kostprijsdekkende huur. Het gaat om gebouwen met een publieke functie met een meerwaarde voor de samenleving. Hieronder vallen onder andere multigebouwen.

Indien daar zwaarwegende argumenten voor zijn, kan worden verhuurd onder de kostprijs aan rechtspersonen die een algemeen belang nastreven en geen winstoogmerk hebben. Het doel hiervan is om de tarieven zodanig laag te houden dat het gebruik van deze accommodaties en de activiteiten die daar worden georganiseerd, wordt gestimuleerd. Hierdoor kunnen de inwoners gebruik blijven maken van de aangeboden maatschappelijk gewenste activiteiten.

Kostprijsdekkende exploitatie en/of verhuur is voor veel van deze rechtspersonen niet op te brengen. Het is onwaarschijnlijk dat hierdoor aanmerkelijke concurrentie ontstaat met commerciële verhuurders van onroerend goed, omdat veel van deze rechtspersonen niet in staat zouden zijn om tegen marktconforme prijzen elders een ruimte te huren, zodat de activiteit niet zou plaatsvinden. Hierdoor zal dus geen tot beperkte concurrentievervalsing plaatsvinden met marktpartijen die in dezelfde sector actief zijn.

Het belang van continueren van maatschappelijke, culturele en sociale activiteiten weegt zwaarder dan het commerciële belang van andere partijen op de vastgoedmarkt bij een integrale kostendoorberekening. De exploitatie en/of verhuur van maatschappelijk vastgoed wordt daarom gezien als algemeen belang.

3. Exploitatie en/of verhuur sportaccommodaties

Dit betreft onder andere zwembaden, voetbalvelden, sporthallen en binnensportaccommodaties.

Hieronder vallen ook sportkantines.

Sport heeft verschillende maatschappelijke functies. Sport kan een rol spelen bij bijvoorbeeld het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid, het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers en het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer van inwoners met beperkingen of problemen. Daarnaast heeft de gemeente een wettelijke taak op grond van onder meer de Wet publieke gezondheid om de gezondheid van inwoners te versterken. Een manier om dat te bereiken is inwoners stimuleren om te bewegen. De binnen- en buitensportaccommodaties zijn een zeer belangrijk middel om deze stimulatie vorm te geven.

Kostprijsdekkende exploitatie en/of verhuur is voor veel sportverenigingen niet op te brengen. Het gevolg zou zijn dat de sportverenigingen deze hogere integrale kostprijs door moeten berekenen aan de leden middels de contributie. Hoe hoger de contributie, hoe lager het ledenaantal. Dat is absoluut niet wenselijk.

Het is bovendien onwaarschijnlijk dat hierdoor aanmerkelijke concurrentie ontstaat met commerciële verhuurders van onroerend goed, omdat veel sportverenigingen niet in staat zouden zijn om tegen marktconforme prijzen elders een ruimte te huren, zodat de activiteit niet zou plaatsvinden. Hierdoor zal dus geen tot beperkte concurrentievervalsing plaatsvinden met marktpartijen die in dezelfde sector actief zijn. Exploitatie en/of verhuur van sportaccommodaties wordt daarom gezien als algemeen belang.

4. Exploitatie en/of verhuur gemeentelijke begraafplaatsen

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om te voorzien in een gemeentelijke begraafplaats. De gemeente Borger-Odoorn kent 8 gemeentelijke begraafplaatsen en 3 particuliere begraafplaatsen. Het volledig doorberekenen van alle kosten (integrale kostprijs) zou leiden tot een vanuit maatschappelijk oogpunt ongewenste tariefsverhoging. Wel wordt gestreefd om zoveel mogelijk marktconforme prijzen te han-

teren. Het betaalbaar houden van de mogelijkheid tot begraven op de gemeentelijke begraafplaatsen is in het algemeen belang.

Dit belang weegt zwaarder dan het volledig doorberekenen van de integrale kosten. Het exploiteren en/of de verhuur van de gemeentelijke begraafplaatsen wordt daarom gezien als algemeen belang.

5. Uitlenen schrikhekken

Bij evenementen worden schrikhekken op verzoek kostenloos uitgeleend aan bijvoorbeeld een plaatselijk belang. Door het beschikbaar stellen van de schrikhekken wordt de openbare orde en veiligheid bij evenementen bevorderd. De veilige en deugdelijke afzetting bij evenementen wordt door het uitlenen van schrikhekken op een laagdrempelige manier gestimuleerd. Het tegen integrale kostprijs aanbieden of laten huren via een marktpartij van schrikhekken kan er toe leiden dat er minder worden ingezet en dit ten kosten gaat van eerder genoemd doel: bevorderen van openbare orde en veiligheid.

Het kostenloos uitlenen van schrikhekken weegt daarmee zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten en wordt daarom gezien als algemeen belang.

6. Uitlenen prikkers voor schoonmaakdagen

Voor schoonmaakdagen stelt de gemeente kostenloos prikkers ter beschikking. Een gemeente vrij van zwerfafval is belangrijk voor mens, dier en milieu. Het is bepalend voor het leefplezier in de buurt, de gezondheid en voor de manier waarop inwoners veiligheid ervaren op straat. Door het kostenloos beschikbaar stellen van de prikkers wordt dit op een laagdrempelige manier gestimuleerd. Het gevolg van het doorberekenen van de integrale kostprijs of het laten huren van prikkers zou er toe leiden dat er niet of zeker minder schoonmaakdagen worden georganiseerd. Er ontstaat weliswaar enige concurrentie met ondernemers die tegen betaling prikkers aanbieden, maar het aantal aanbieders is beperkt. Het kostenloos uitlenen van prikkers voor schoonmaakdagen weegt gelet op bovenstaande zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten en wordt daarom gezien als algemeen belang.

7. Uitgifte compost

De inwoners van Borger-Odoorn kunnen eenmaal per jaar kostenloos compost afhalen bij het Afval Breng Punt. Het scheiden van afval leidt tot aanzienlijk lagere verwerkingskosten en daarmee tot een lagere afvalstoffenheffing. Daarom is het aanbieden van compost 'van algemeen belang'. Er ontstaat weliswaar concurrentie met ondernemers die tegen betaling compost aanbieden, maar het aantal aanbieders is beperkt.

Compost aanbieden tegen de integrale kostprijs of helemaal niet meer aanbieden, zou ertoe leiden dat de motivatie bij onze inwoners om afval te scheiden daalt.

Het doel 'beter scheiden van afval' zal dan niet gehaald worden. Het kostenloos uitgeven van compost weegt gelet op bovenstaande zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten en wordt daarom gezien als algemeen belang.

8. Uitgifte plastic om asbest in te verpakken

In het Activiteitenbesluit staan de eisen gesteld aan het op- en overslaan van verwijderd asbest. De eisen gelden voor gemeentewerven en voor de tussenopslag bij asbestverwijderingsbedrijven. De eisen aan het verwijderen zelf staan in het Asbestverwijderingsbesluit en het Arbeidsomstandighedenbesluit. Uit deze eisen volgt onder andere dat asbest uitsluitend aanwezig mag zijn in een container en verpakt in niet luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal van voldoende dikte en sterkte.

Door het kostenloos uitgeven van plastic om asbest in te verpakken wordt het veilig aanbieden van asbest op een laagdrempelige manier gestimuleerd.

Dit belang weegt volgens de gemeente zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten. Het kostenloos uitgeven van plastic om asbest in te verpakken wordt daarom gezien als algemeen belang. Niet luchtdoorlatend plastic wordt ook in de detailhandel verkocht. Als de gemeente dit plastic tegen integrale kosten zou verstrekken, zou er geen of weinig afname plaatsvinden. Dat is onwenselijk, omdat asbest schadelijk kan zijn voor de (volks)gezondheid. Gelet op de geringe hoeveelheden plastic die de gemeente uitdeelt, zal dus geen tot beperkte concurrentievervalsing plaatsvinden met marktpartijen die in dezelfde sector actief zijn.

9. Uitgifte strooizout aan dorpsbelangen en buurten

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen voor veilige, goed onderhouden wegen. Tot het onderhoud behoort ook de zorg voor het begaanbaar houden van wegen tijdens perioden van gladheid door bevriezing of sneeuwval. In het kader van de gladheidsbestrijding is het voor de gemeente ondoenlijk om de gehele openbare ruimte mee te nemen in de gladheidsbestrijding. Voor de gebieden waar de gemeente niet kan strooien, vraagt de gemeente de hulp van dorpsbelangen en buurten bij het begaanbaar houden van wegen. Daarom deelt de gemeente kostenloos kleine hoeveelheden strooizout uit aan inwoners. Dit belang van gladheidsbestrijding weegt zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten. Het kostenloos uitgeven van strooizout aan dorpsbelangen en buurten wordt daarom gezien als algemeen belang.

Strooizout wordt ook in de detailhandel verkocht. Als de gemeente het strooizout tegen integrale kosten zou verstrekken, zou er geen of weinig afname plaatsvinden. Dit kan tot gevaarlijke situaties leiden.

Gelet op de geringe hoeveelheden strooizout die de gemeente uitdeelt wordt de markt voor strooizout nauwelijks verstoord.

10. Inzamelen van PMD bij scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties

Het college vindt afval scheiden belangrijk, het draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente. Ook vanuit opvoedkundig oogpunt is het aan de kinderen op bijvoorbeeld de basisschool moeilijk te verkopen, dat thuis al het afval netjes gescheiden wordt terwijl op school dit op één grote hoop gaat. Zo gaat het plastic flesje met drinken, thuis in de PMD container en op school gaat dit zelfde flesje bij het restafval. Het inzamelen van PMD bij scholen en verenigingen en andere maatschappelijke organisaties is een activiteit die niet door een gemeente uitgevoerd mag worden. Immers dit zijn geen huishoudens die afvalstoffenheffing betalen en dus moet het afval wat daar ontstaat als bedrijfsafval gezien worden. Het bedrijfsleven kent slechts in zeer beperkte mate een PMD inzameling omdat de vergoedingen, die vanuit het Afvalfonds verpakkingen komen, alleen bedoeld zijn voor huishoudelijk verpakkingsmateriaal. Het is daarom voor een school voordeliger om al het afval en dus ook het PMD als restafval aan te bieden. Wat eigenlijk strijdig is met de circulaire gedachte die wij als gemeente nastreven.

Vandaar dat het college besluit om het PMD bij deze organisaties in te zamelen vanwege opvoedkundig, milieutechnisch en circulaire aspecten. De fracties rest en gft zouden op een later tijdstip hier aan toegevoegd kunnen worden. De afspraak met deze organisaties is, dat zij als tegenprestatie de directe omgeving van hun school, sportpark en dergelijk schoon houden van zwerfafval. Op deze wijze dragen zij in hoge mate bij aan het bewustzijn van de kinderen, dat het schoonhouden van de openbare ruimte niet iets is wat vanzelf gebeurt, maar waar meerdere kanten aan zitten. En dat het begint bij jezelf en het aanpassen van je eigen gedrag.

Dit belang van een schone omgeving en duurzaamheid weegt zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten. Het inzamelen van afval met in eerste instantie PMD, bij scholen en verenigingen en andere maatschappelijk organisaties wordt daarom gezien als algemeen belang.

11. Buurtbedrijf Borger-Odoorn

Het gaat hier om een initiatief om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een indicatie arbeidsmatige dagbesteding en nuttige aanvullende activiteiten te laten verrichten.

De mensen die werkzaam zijn in het buurtbedrijf doen onder andere klussen voor oudere mensen met een smalle beurs (sociale minima) tegen een kleine vergoeding (passend in de wens om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten leven). Het Buurtbedrijf is onderdeel van de gemeente en werkt ook samen met BORG.

De gemeente vindt het belangrijk om dit mogelijk te maken, want een uitgangspunt in het sociaal domein is dat iedereen meedoet. Mede om te voorkomen dat deze mensen andere problemen in gezondheid en financiën krijgen. Juist voor de eerdergenoemde doelgroepen is het nodig om activiteiten te vinden, dat gebeurt niet van nature. Daarnaast is er een maatschappelijk belang, namelijk de wens om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, met kleine klusjes verrichten wordt dit vergemakkelijkt. Hier komen dus verschillende maatschappelijke belangen samen: iedereen doet mee en mensen leven zo lang mogelijk zelfstandig.

De klussen kunnen door een marktpartij worden uitgevoerd tegen de integrale kostprijs. Als de gemeente de klussen tegen de integrale kostprijs uit zou laten voeren door het Buurtbedrijf, dan worden de kosten te hoog voor de doelgroep (sociale minima), wat ertoe kan leiden dat deze mensen niet langer zelfstandig kunnen wonen.

Bovengenoemde belangen wegen volgens de gemeente zwaarder dan het doorberekenen van de integrale kosten, want het gaat niet om een commercieel belang, maar een sociaal belang. En het past zeer goed in de beleidsuitgangspunten zoals vastgesteld door het college en de gemeenteraad.

De activiteiten, uitgevoerd door Buurtbedrijf Borger-Odoorn, worden daarom gezien als algemeen belang.

Bezwaarclausule

Als u het niet eens bent met dit besluit en u bent belanghebbende, dan kunt u binnen 6 weken na de bekendmaking van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij de raad van de gemeente Borger-Odoorn, Postbus 3, 7875 ZG in Exloo. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en bevat uw naam, adres, dagtekening, het besluit waartegen het gericht is en de reden waarom u bezwaar maakt.